

УДК 378.018.8--27.21/22:004]-043.86(045)

DOI: 10.12958/2227-2844-2021-8(346)-2-302-311

Прокопенко Альона Олександрівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри інформатики Комунального закладу
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради, м. Харків, Україна.
krav4enya.alena@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0002-3735-342X>

ОСНОВНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ В ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ ПЕДАГОГІКИ

Нині в системі освіти загалом і вищій освіті зокрема відчуваються суттєві динамічні зміни у розвитку: перехід від інформатизації як «процесу забезпечення» сфери освіти методологією та практикою розробки й ефективного впровадження сучасних засобів ІКТ до діджиталізації освіти як обов'язкового масштабного процесу впровадження та інтеграції цифрових технологій і оцифрованої інформації в освітнє середовище з метою їх безпосереднього використання і розширення комунікаційних можливостей суспільства в галузі освіти тощо; створення інноваційного освітнього продукту в цифровій формі з новими можливостями та перевагами, що в сучасній освіті, безсумнівно, є досить актуальним і дозволить підвищити рівень якості едукативної (навчання, виховання та розвитку) майбутніх учителів в умовах діджиталізації освіти загалом та цифрового навчання зокрема.

Сучасна життєдіяльність майже кожної особистості дедалі більше набуває ознак інформаційно-комунікаційного, технологічного характеру, а в пріоритеті стають інформація та комунікативні знання. Відтак, змінюються і вимоги суспільства до стандартів освіти будь-якого рівня (середня, фахова передвища, вища освіта тощо), а відповідно – до якості підготовки здобувачів вищої освіти.

Однак, необхідно відмітити, що наразі через низку різних чинників, зокрема у зв'язку з пандемією COVID-19 та ускладненням епідемічної ситуації в усьому світі загалом і в Україні зокрема, дещо змінилися підходи до підготовки майбутніх учителів, а відтак, досить інтенсивних обертів набирає розвиток процесу діджиталізації освіти.

Питання розвитку діджиталізації освіти розглянуто в наукових працях багатьох зарубіжних та вітчизняних вчених. У наукових доробках П. Андерссона (Per Andersson), Л.-Г. Матссона (Lars-Gunnar Mattsson), О. Мачехіної (O. Machekhina) прослідковується вивчення питання розвитку цифровізації освіти як напряму модернізації та реформування освіти, виявлено її особливості та визначено, як вони вплинуть

на майбутнє. Науковці виокремили діджиталізацію освіти як процес відкриття нових горизонтів та можливостей для міжособистісної взаємодії між викладачами й здобувачами вищої освіти.

Проблему діджиталізації як основного чинника розвитку бізнесу, економіки та суспільства загалом вивчали такі вітчизняні науковці, як Ю. Гаруст Т. Лазоренко, В. Сухонос, Я. Шевцов та інші, які визначали актуальність питання діджиталізації і в розвитку вищої освіти. Особливості сучасного дистанційного навчання, виявлення потенціалу, нових можливостей і методик використання новітніх комп'ютерних технологій, вимоги та комп'ютерно орієнтоване середовище досліджували С. Галецький, В. Жуковський, С. Литвинова, Н. Морзе, А. Харківська та інші. Наукові праці В. Єфімова і А. Лаптевої присвячені виявленню особливостей цифровізації освіти та визначенню її як пріоритетного процесу в розвитку сучасних закладів вищої освіти. Цікавими є наукові доробки І. Варжанського, О. Жерновникової, які вивчали й аналізували виклики діджиталізації в освіті та її вплив на заклади вищої освіти зокрема.

Основна *мета дослідження* полягає в ґрунтовному аналізі основних аспектів розвитку діджиталізації освіти як невід'ємного процесу в осучасненні освіти в Україні. У науковій розвідці було використано такі методи дослідження, як системний і компаративний аналіз психолого-педагогічної, науково-педагогічної, філософської і спеціальної літератури, нормативно-законодавчих документів і правових актів, задля визначення стану розробленості досліджуваного питання.

Стрімкий розвиток новітніх ІКТ в освіті та науці, інноваційні процеси вимагають, з одного боку, розробки принципово нових форм та методів взаємодії теорії з практикою, з іншого – змушують людей різних вікових груп, із різним рівнем освіти пристосовуватися до їх використання як у повсякденному житті, так і в професійній діяльності. А тому впровадження нових освітніх технологій призводить до перебудови системи освіти: генерації закладів освіти будь-якого рівня, створення дистанційного навчання, осучаснення комунікаційного забезпечення тощо.

Як зазначає А. Харківська «Діджиталізація освіти є сукупністю процесів, що включає: переклад змісту освітніх програм у цифрову форму і створення онлайн-курсів, які дозволяють здобувачам освіти самостійно отримувати знання; оснащення закладів освіти необхідною інфраструктурою, що дозволяє здобувачам освіти, науковим, науково-педагогічним і педагогічним працівникам, співпрацівникам використовувати цифровий інформаційно-орієнтований контент; підвищення кваліфікації/перепідготовку педагогів для ефективного його застосування в освітньому процесі» (Харківська, 2020, с. 99).

У монографії «Освіта дорослих: світові тенденції, українські реалії та перспективи» за загальною редакцією академіка Н. Ничкало наведено

такі факти: «До технологічних перегонів залучилась і Україна, запустивши у 2014 році освітній проєкт Prometheus, Eduget, EdEra та ряд інших проєктів. Окрім цього, у 2013 році Україна стала одним із партнерів Coursera. У рамках співпраці відбувається субтитрування окремих навчальних курсів українською мовою» (Беззуб, 2017, с. 713–715; Осецький, 2017, с. 90; Сотніков, 2020, с. 178–179).

Відповідно до цих тенденцій, у сфері освіти більш значущим стає її діджиталізація та використання сучасних ІКТ у педагогіці, передусім і в педагогіці вищої освіти, зокрема – системі едукації бакалаврів і магістрантів; орієнтації на відкриту для усіх бажаючих освіту, що використовує інформаційні та дистанційні форми едукації. Слушною є думка науковців: Т. Лазоренко: «Діджиталізація є однією з тих тенденцій, яка з великою часткою ймовірності проявиться в найближчі два десятиліття і матиме найсильніший вплив (порівняно з іншими процесами) на реальність вищої освіти» (Лазоренко, 2020, с. 51); В. Сухонос, Ю. Гаруст та Я. Шевцов: «Питання діджиталізації є неймовірно актуальним сьогодні, оскільки воно напряму пов'язано з іншим актуальним питанням вдосконалення державної галузі освіти в Україні, в умовах її пристосування до європейських стандартів» (Сухонос & Гаруст & Шевцов, 2019, с. 80–81); В. Жуковський та С. Галецький: «На сьогодні концепція дистанційної освіти широко відома у всьому світі. З розвитком нових засобів мультимедіа та комунікаційних технологій дистанційне навчання широко запроваджується як різноманітними установами, так і університетами по всьому світу» (Жуковський & Галецький, 2018, с. 155); до переваг процесу діджиталізації І. Варжанський відносить: «підвищення ефективності адміністративних процесів; інтеграція звичайної та оцифрованої системи записів для більш швидкого пошуку; покращення доступності та сприяння кращому обміну інформацією з колегами по всьому світу; збільшення швидкості реагування на зауваження та побажання набувачів освіти; скорочення витрат та сприяння захисту довкілля; можливість вчасно користуватися точною аналітикою; допомога у гнучкості персоналу; забезпечення безперервності учбового процесу навіть у випадках надзвичайних ситуацій (дефіцит коштів на опалення корпусів, карантин тощо)» (Варжанський, 2020, с. 29); П. Андерссон (Per Andersson) і Л.-Г. Матссон (Lars-Gunnar Mattsson): діджиталізація відкрила можливості для нових форм взаємодії між викладачами та здобувачами вищої освіти, між викладачами, а також між самими здобувачами вищої освіти. Ці нові форми взаємодії є основою цифровізації освітніх систем і вже мають вплив, наприклад, на цінні пропозиції постачальників освітніх послуг, які надають доступ до освітніх платформ і дозволяють користуватися освітніми технологіями (Андерссон & Матссон, 2020, с. 14); О. Мачехіна (O. Machekhina): «одна з основних переваг інтеграції цифрових технологій в освітньому процесі полягає в тому, що викладач може

контролювати практичну ефективність освітнього процесу, якість засвоєння навчального матеріалу, час, витрачений здобувачем вищої освіти на вирішення будь-якого певного завдання, рівня осмислення нової інформації тощо, тоді як традиційні методи контролю забезпечують «грубу» оцінку діяльності (наприклад, на основі підсумкових оцінок). Цифрові технології допомагають вчителям скоротити паперову роботу: зошити та звіти замінено на ноутбуки або планшети з наявністю всієї необхідної академічної інформації; домашні завдання здобувачів, за винятком випадків, коли потрібні спеціальні рекомендації викладача, можуть автоматично згенерувати програмні засоби» (Мачехіна, 2017, с. 2).

Отже, як бачимо, у вітчизняній та зарубіжній психолого-педагогічній, філософській та спеціальній літературі (Лазоренко, 2020; Сухонос & Гаруст & Шевцов, 2019; Жуковський & Галецький, 2018; Варжанський, 2020; Андерссон & Матссон, 2020; Мачехіна, 2017), нормативно-законодавчих документах (Про освіту, 2021; Про вищу освіту, 2021) сьогодні у світі є розуміння діджиталізації як однієї з головних сучасних тенденцій, водночас наукова спільнота приділяє значну увагу розв'язанню існуючих проблем діджиталізації освіти, цифрової трансформації освіти і науки, використанню новітніх інформаційних технологій (у системах загально-середньої, вищої та післядипломної освіти), пошуку та розробці нових інформаційних платформ для ефективного організації дистанційного, онлайн навчання тощо.

Отже, вирішення цієї мети забезпечить широку доступність до інформаційно-цифрових комунікаційних ресурсів та сприятиме пришвидшеним темпам розробки, впровадження і використання новітніх цифрових технологій в освітньому процесі.

Постановою Кабінету Міністрів № 526-р від 10 липня 2019 року затверджено Стратегію розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року (Розпорядження Кабінету Міністрів України, 2019), реалізація якої повинна забезпечити сталий розвиток інноваційної сфери; залучення інвестицій, зокрема і в освіту; збільшення обсягу впроваджуваних проєктів; Постановою Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856 «Питання Міністерства цифрової трансформації» (Постанова Кабінету Міністрів України, 2021), задля здійснення централізації і, відповідно, підвищення якості та забезпечення реалізації державної політики, зокрема у сферах цифровізації, цифрового розвитку, з приводу електронного урядування тощо, затверджено Положення про створення Міністерства цифрової трансформації України (2019).

Отже, процес діджиталізації став важливим питанням безпосередньо державної компетенції, оскільки, саме за участю держави розвиток подібних / відповідних процесів гарантовано призведе до реальних досягнень.

Підсумовуючи проаналізовані вище державні документи, можемо дійти висновку, що на сьогодні проблема діджиталізації освіти в Україні не вирішена в повному обсязі. Хоча досягнення все ж таки наявні, проте вони носять локальний характер і, на нашу думку, свідчать про спроможну матеріально-технічну базу конкретних ЗВО, інноваційний склад мислення їх керівництва та власні ініціативи самих ЗВО, а не про наявність чіткої стратегії, щодо діджиталізації освіти з боку керівництва держави та МОН.

Підтвердження сучасної модернізації освіти через широке використання ІКТ, упровадження дистанційного навчання, інформаційних платформ тощо знаходимо у колективній монографії «Педагогічні аспекти відкритого дистанційного навчання» (О. Андреев, К. Бугайчук, Н. Каліненко та інші), автори якої доводять, що «педагогіка як наука еволюційно перероджується в електронну (e-pedagogy)» (Андреев & Бугайчук, 2013, с. 67).

Поділяючи думки вчених, уважаємо, що едукація майбутніх учителів в умовах діджиталізації освіти стає більш результативною за рахунок використання сучасних мобільних технологій, що розширюють можливості для пізнання, комунікації та обміну досвідом, а завдяки цьому здійснюється: принцип навчання протягом життя; упровадження цифрових технологій у зміст освітніх компонентів; використання великого обсягу загальної та професійної інформації; включення учасників процесу едукації у самостійний пошук і відбір необхідної інформації тощо.

А відтак, наступним кроком діджиталізації освіти має стати запровадження нових інформаційних технологій, створення єдиного освітнього середовища, те, чим зараз активно займається Міністерство освіти і науки України для того, щоб кожен педагогічний працівник, НПП могли б мати при собі плани проведення уроків з конкретного предмету в електронному вигляді разом із методичними посібниками, методами й ефективними прийомами та засобами проведення цього уроку, зі створенням єдиної інформаційно-комунікаційної бази та безсумнівно якісного контенту.

Отже, діджиталізація процесу едукації сьогодні є єдиною можливою відповіддю системи освіти на об'єктивні зміни, що відбуваються в суспільстві. З іншого боку, діяльність освітніх установ багато в чому залежить від того, якою мірою вчителі, науково-педагогічні працівники, тьютори, фасалітатори та сама адміністрація володіють цифровими технологіями та вмінням ефективно користуватися цифровою інформацією, наскільки продуктивно вони можуть самостійно або з використанням ІКТ проаналізувати та обробити її, а також довести її до кінцевого споживача, тобто до здобувача вищої освіти. Учителі, педагогічні працівники, науково-педагогічні працівники, інші представники освітньої ниви повинні сформувати у себе вміння навчитися застосовувати нові технологічні інструменти та практично

необмежені інформаційні ресурси. Вони мають усвідомлювати, що володіння цифровими технологіями та їх застосування у власній професійній діяльності є нагальною вимогою сучасності. Отже, пришвидшений темп діджиталізації освіти безпосередньо залежить від їх рівня володіння цифровими технологіями. В освіті діджиталізація має бути спрямована на забезпечення безперервності процесу едукації, зокрема й навчання протягом життя з урахуванням особистісно орієнтованого, системного та синергетичного методологічних підходів. Перспективою подальших розвідок убачаємо у практичній реалізації та застосуванні в освітньому процесі інноваційних методів та засобів, цифрових технологій задля ефективного розвитку діджиталізації освіти.

Список використаної літератури

- 1. Харківська А. А.** Формування та розвиток цифрової компетентності педагога в системі навчання впродовж життя – вимога часу. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти: зб. наук. праць*. 2020. № 66. С. 98–105.
- 2. Беззуб І.** Поширення інформаційно-комунікаційних технологій в освіті протягом життя. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. 2017. Вип. 48. С. 707–726.
- 3. Осецький В. Л.** Роль масових відкритих онлайн-курсів у сучасному «освітньому ландшафті». *Економіка України*. 2017. № 12. С. 86–98.
- 4. Сотніков Д. В.** Значення масових відкритих онлайн-курсів при вивченні економічних дисциплін у системі неформальної освіти дорослих. *Освіта дорослих: світові тенденції, українські реалії та перспективи : монографія / за заг. ред. акад. Н. Г. Ничкало, акад. І. Ф. Прокопенка ; Ін-т пед. освіти та освіти дорослих ім. І. Зязюна НАПН України, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків : ФОП Бровін О. В., 2020. С. 177–183. URL : <https://cutt.ly/DTT145D> (дата звернення: 25.11.2021).*
- 5. Лазоренко Т. В.** Діджиталізація як основний фактор розвитку бізнесу. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи : зб. тез доп. I Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Київ, 23 квітня 2020 року)*. Київ, 2020. С. 50–51.
- 6. Сухонос В. В.,** Гаруст Ю. В., Шевцов Я. А. Діджиталізація освіти в Україні: зарубіжний досвід та вітчизняна перспектива впровадження. *Правові горизонти*. 2019. Вип. 19 (32). С. 79–86.
- 7. Жуковський В.,** Галецький С. Особливості сучасного дистанційного навчання: потенціал та нові можливості використання. *Людинознавчі студії : зб. наук. праць ДДПУ імені Івана Франка. Серія : Педагогіка*. 2018. Вип. 6/38. С. 154–165. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lstud_2018_6_15 (дата звернення: 25.11.2021).
- 8. Варжанський І. В.** Виклики діджиталізації для закладів вищої освіти. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи : зб. тез доп. I Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Київ, 23 квітня 2020 року)*. Київ, 2020. С. 28–29.
- 9. Per Andersson, Lars-Gunnar Mattsson** Future digitalization of education after covid-19. The edtech market was already complicated, and covid-19 did not make things easier. *The future of education:*

a preprint from the book «Sweden Through the Crisis». 2020. 16 p. URL : <https://www.hhs.se/contentassets/419c7b2f06a94ee183bf52ca748c98b5/a54.pdf> (дата звернення: 27.11.2021). **10. Machekhina O.** Digitalization of education as a trend of its modernization and reforming. *ESPACIOS*. 2017. Vol. 38 (40). 6 p. URL : <https://www.revistaespacios.com/a17v38n40/a17v38n40p26.pdf> (дата звернення: 27.11.2021). **11. Про освіту:** Закон України від 05.09.2017 р. Дата оновлення: 21.11.2021 р. № 2145-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 25.11.2021). **12. Про вищу освіту:** Закон України від 01.07.2014 р. Дата оновлення: 21.11.2021 р. № 1556-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 25.11.2021). **13. Про схвалення** Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р. Київ. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text> (дата звернення: 25.11.2021). **14. Питання** Міністерства цифрової трансформації: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. Дата оновлення: 13.11.2021 р. № 856. URL : <https://cutt.ly/KrhQz0h> (дата звернення: 25.11.2021). **15. Положення** про Міністерство цифрової трансформації України від 18 вересня 2019 р. Дата оновлення: 13.11.2021 р. № 856. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 27.11.2021). **16. Педагогічні** аспекти відкритого дистанційного навчання: кол. монографія / О. О. Андреев, К. Л. Бугайчук, Н. О. Каліненко та ін. ; за ред. О. О. Андреева, В. М. Кухаренка. Харків : Міськдрук, 2013. 212 с.

Reference

1. Kharkivska, A. A. (2020). Formuvannia ta rozvytok tsyfrovoy kompetentnosti pedahoha v systemi navchannia vprodovzh zhyttia – vymoha chasu [Formation and development of digital competence of the teacher in the system of lifelong learning – a requirement of time]. *Problemy inzhenerno-pedahohichnoi osvity – Problems of engineering and pedagogical education*, 66, 98-105 [in Ukrainian]. **2. Bezzub, I.** (2017). Poshyrennia informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii v osviti protiahom zhyttia [The spread of information and communication technologies in education throughout life]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteky Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Scientific works of the National Library of Ukraine named after V. I. Vernadsky*, 48, 707-726 [in Ukrainian]. **3. Osetskyi, V. L.** (2017). Rol masovykh vidkrytykh onlain-kursiv u suchasnomu «osvitnomu landshafti» [The role of mass open online courses in the modern «educational landscape»]. *Ekonomika Ukrainy – Ukraine economy*, 12, 86-98 [in Ukrainian]. **4. Sotnikov, D. V.** (2020). Znachennia masovykh vidkrytykh onlain-kursiv pry vyvchenni ekonomichnykh dystsyplin u systemi neformalnoi osvity doroslykh [The value of mass open online courses in the study of economic disciplines in the system of non-formal adult education]. *Osvita*

doroslykh: svitovi tendentsii, ukraïnski realii ta perspektyvy – Adult education: world trends, Ukrainian realities and prospects. (pp. 177-183). Kharkiv: FOP Brovin O. V. Retrieved from <https://cutt.ly/DTT145D> (Last accessed: 25.11.2021) [in Ukrainian].

5. Lazorenko, T. V. (2020). Didzhitalizatsiia yak osnovnyi faktor rozvytku biznesu [Digitalization as a major factor in business development]. *Biznes, innovatsii, menedzhment: problemy ta perspektyvy – Business, innovation, management: problems and prospects.* (pp. 50-51). Kyiv [in Ukrainian].

6. Sukhonos, V. V., Harust, Yu. V., & Shevtsov, Ya. A. (2019). Didzhitalizatsiia osvity v Ukraini: zarubizhnyi dosvid ta vitchyzniana perspektyva vprovadzhennia [Digitalization of education in Ukraine: foreign experience and domestic prospects of implementation]. *Pravovi horyzonty – Legal horizons, 19* (32), 79-86 [in Ukrainian].

7. Zhukovskiy, V., & Haletskiy, S. (2018). Osoblyvosti suchasnoho dystantsiinoho navchannia: potentsial ta novi mozhlyvosti vykorystannia [Features of modern distance learning: potential and new opportunities for use]. *Liudynoznavchi studii: zb. nauk. prats DDPU imeni Ivana Franka. Serii: Pedagogika – Anthropological studies: a collection of scientific works of the Ivan Franko State Pedagogical University. Series: Pedagogy, 6/38,* 154-165. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lstud_2018_6_15 (Last accessed: 25.11.2021) [in Ukrainian].

8. Varzhanskyi, I. V. (2020). Vyklyky didzhitalizatsii dlia zakladiv vyshchoi osvity [Challenges of digitalization for higher education institutions]. *Biznes, innovatsii, menedzhment: problemy ta perspektyvy – Business, innovation, management: problems and prospects.* (pp. 28-29). Kyiv [in Ukrainian].

9. Per Andersson, Lars-Gunnar Mattsson. (2020). Future digitalization of education after covid-19. The edtech market was already complicated, and covid-19 did not make things easier. *The future of education: a preprint from the book «Sweden Through the Crisis».* Retrieved from <https://www.hhs.se/contentassets/419c7b2f06a94ee183bf52ca748c98b5/a54.pdf> (Last accessed: 27.11.2021).

10. Machekhina, O. (2017). Digitalization of education as a trend of its modernization and reforming. *ESPACIOS, 38* (40). Retrieved from <https://www.revistaespacios.com/a17v38n40/a17v38n40p26.pdf> (Last accessed: 27.11.2021).

11. Pro osvitu: Zakon Ukrainy vid 05.09.2017 r. Data onovlennia: 21.11.2021 r. № 2145-VIII [On education: Law of Ukraine of September 5, 2017. Date of renovation: November 21, 2021 No. 2145-VIII]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (Last accessed: 25.11.2021) [in Ukrainian].

12. Pro vyshchu osvitu: Zakon Ukrainy vid 01.07.2014 r. Data onovlennia: 21.11.2021 r. № 1556-VII [On higher education: Law of Ukraine of July 1, 2014. Date of renewal: November 21, 2021 No. 1556-VII]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (Last accessed: 25.11.2021) [in Ukrainian].

13. Pro skhvalennia Stratehii rozvytku sfery innovatsiinoi diialnosti na period do 2030 roku: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 10 lypnia 2019 r. № 526-r [On approval of the Strategy for the development of innovation for the period up to 2030: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of July 10, 2019 № 526-r]. Kyiv. Retrieved

from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text> (Last accessed: 25.11.2021) [in Ukrainian]. **14. Pytannia** Ministerstva tsyfrovoi transformatsii: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 18 veresnia 2019 r. Data onovlennia: 13.11.2021 r. № 856 [Issues of the Ministry of Digital Transformation: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of September 18, 2019. Date of renovation: November 13, 2021 No. 856]. Retrieved from <https://cutt.ly/KrhQz0h> (Last accessed: 25.11.2021) [in Ukrainian]. **15. Polozhennia** pro Ministerstvo tsyfrovoi transformatsii Ukrainy vid 18 veresnia 2019 r. Data onovlennia: 13.11.2021 r. № 856 [Regulations on the Ministry of Digital Transformation of Ukraine of September 18, 2019. Date of renovation: 13.11.2021 № 856]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-%D0%BF#Text> (Last accessed: 27.11.2021) [in Ukrainian]. **16. Pedahohichni** aspekty vidkrytoho dystantsiinoho navchannia [Pedagogical aspects of open distance learning]. (2013). The team of authors: Andrieiev O. O., Buhaichuk K. L., Kalinenko N. O. ta in.; Eds. O. O. Andrieiev, V. M. Kukharenko. Kharkiv: Miskdruk [in Ukrainian].

Прокопенко А. О. Основні аспекти розвитку діджиталізації освіти в теорії та практиці педагогіки

У статті розглянуто основні аспекти розвитку діджиталізації освіти в теорії та практиці педагогіки. Встановлено, що діджиталізації освіти – це масштабний процес упровадження та інтеграції цифрових технологій і оцифрованої інформації в освітнє середовище з метою їх безпосереднього використання і розширення комунікаційних можливостей суспільства в галузі освіти тощо. Науковцем з'ясовано, що нині процес розвитку діджиталізації як освіти, так і всіх галузей і сфер життєдіяльності досить актуальний, адже це передусім стосується впровадження нових освітніх технологій, призводить до перебудови системи освіти: генерації закладів освіти будь-якого рівня, створення дистанційного навчання, осучаснення комунікаційного забезпечення тощо. Автором обґрунтовано, що всі представники освітньої ниви повинні сформулювати у себе вміння навчитися володіти цифровими технологіями та застосувати їх у власній професійній діяльності, і загалом в повсякденному житті, що є нагальною вимогою сучасності.

Ключові слова: діджиталізації, діджиталізація освіти, едукація, цифрові технології, цифровізація.

Прокопенко А. А. Основные аспекты развития диджитализации образования в теории и практике педагогики

В статье рассмотрены основные аспекты развития диджитализации образования в теории и практике педагогики. Установлено, что диджитализация образования – это масштабный процесс внедрения и интеграции цифровых технологий и оцифрованной информации в образовательную среду с целью их непосредственного использования и

т.д. Ученым выяснено, что в настоящее время процесс развития диджитализации как образования, так и всех отраслей и сфер жизнедеятельности достаточно актуален, ведь это прежде всего приводит к перестройке системы образования: генерации учебных заведений любого уровня, создание дистанционного обучения, осовременивание коммуникационного обеспечения и т.д. Автором обосновано, что все представители образовательной нивы должны сформировать у себя умение научиться владеть цифровыми технологиями и применить их в собственной профессиональной деятельности, что является неотложным требованием современности.

Ключевые слова: диджитализация, диджитализация образования, эдукация, цифровые технологии, цифровизация.

Prokopenko A. The main aspects of the development of digitalization of education in the theory and practice of pedagogy

The main aspects of development of digitalization of education in the theory and practice of pedagogy are considered in the article. It is established that digitalization of education is a large-scale process of introduction and integration of digital technologies and digitized information into the educational environment in order to directly use them and expand the communication capabilities of society in the field of education and more. The scientist found out that today the process of digitalization of education and all branches and spheres of life is quite relevant, because it primarily concerns the introduction of new educational technologies, leads to the restructuring of the education system: generation of educational institutions of any level, distance learning. modernization of communication support, etc. The research notes that the dynamic development of new information and communication technologies in education and innovation processes require the development of innovative forms and methods of interaction between theory and practice, and force people of different ages, with different levels of education to adapt to their use both in everyday life and in professional activities. The author substantiates that teachers, pedagogical workers, scientific and pedagogical workers and other representatives of the educational field should develop the ability to learn to use new technological tools and virtually unlimited information resources, own digital technologies and apply them in their professional activities and in everyday life. , which is an urgent requirement of today.

Key words: digitalization, digitalization of education, education, digital technologies, digitalization.

Стаття надійшла до редакції 05.11.2021 р.

Прийнято до друку 26.11.2021 р.

Рецензент – д. п. н., проф. Починкова М. М.